

Doložka vybraných vplyvov

1. Základné údaje	
Názov materiálu	
Návrh zmien a doplnení Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov	
Predkladateľ (a spolupredkladateľ)	
Ministerstvo hospodárstva SR	
Charakter predkladaného materiálu	☒ Materiál nelegislatívnej povahy ☐ Materiál legislatívnej povahy ☐ Transpozícia práva EÚ
<i>V prípade transpozície uveďte zoznam transponovaných predpisov:</i>	
Termín začiatku a ukončenia PPK	
Predpokladaný termín predloženia na pripomienkové konanie	január 2022
Predpokladaný termín začiatku a ukončenia ZP**	
Predpokladaný termín predloženia na rokovanie vlády SR*	apríl 2022

2. Definovanie problému
<i>Uveďte základné problémy, ktoré sú dôvodom vypracovania predkladaného materiálu (dôvody majú presne poukázať na problém, ktorý existuje a je nutné ho predloženým materiálom riešiť).</i> Každoročne pribúda na európskej i národnej úrovni veľké množstvo právnych predpisov, ktoré sú vždy prijímané s určitými cieľmi, pokiaľ ide o dosiahnutie žiaducich spoločenských hodnôt a odstránenie existujúcich problémov. V čase ich prijatia sú však k dispozícii len obmedzené informácie ohľadom ich budúceho reálneho pôsobenia, založené na odhadoch. Preto by mali byť právne predpisy po určitom čase ich pôsobenia v prostredí podrobené spätnému, tzv. ex post hodnoteniu, či spĺňajú svoj účel a či sú účinné a vhodné na riešenie problému. Hodnotiť by sa mal aj ich skutočný/reálny vplyv a či sa nevyskytli iné, ďalšie vplyvy, ktoré predkladateľ nepredvídal. Na rozdiel od mnohých iných krajín EÚ či OECD, v doterajšom systéme lepšej regulácie v SR absentuje systematické ex-post hodnotenie, v dôsledku čoho OECD radí Slovenskú republiku na jedno z posledných miest v rámci indikátorov iREG (OECD, 2021) v oblasti ex post hodnotenia. Zavedenie ex post hodnotenia je nevyhnutné, keďže poskytuje spätnú väzbu pre ex ante posudzovanie vplyvov, čo zabezpečuje funkčnosť oboch (ex ante aj ex post) zložiek regulačného cyklu a významným spôsobom pozitívne vplýva na kvalitu legislatívnej tvorby. Okrem regulácií plynúcich z legislatívnych materiálov je potrebné ex post hodnoteniu podrobovať i nelegislatívne materiály typu koncepcie, stratégie, či k nim prislúchajúce akčné plány z dôvodu, či boli tieto materiály správne nastavené a či priniesli očakávaný účinok. Problémom, ktorý je predkladaným materiálom potrebné riešiť, je i neprimerané rozširovanie obsahu právnych predpisov EÚ nad rámec minimálnych požiadaviek pri ich transpozícii do národného právneho systému, čím dochádza k zavádzaniu vyššej regulačnej záťaže pre domácich podnikateľov a znižovaniu ich konkurencieschopnosti v porovnaní so subjektmi z iných členských krajín.

3. Ciele a výsledný stav

Uved'te hlavné ciele predkladaného materiálu (aký výsledný stav má byť prijatím materiálu dosiahnutý, pričom dosiahnutý stav musí byť odlišný od stavu popísaného v bode 2. Definovanie problému).

Cieľom predloženého materiálu je v súlade úlohami Plánu obnovy a odolnosti SR (ďalej „POO“) a v nadväznosti na vládou SR schválenú Stratégiu lepšej regulácie – RIA 2020 zaviesť ex-post hodnotenie vybraných regulácií, pôsobiach v podnikateľskom prostredí v SR. Zavádzajú sa dva druhy ex post hodnotenia, a to hĺbkové ex post hodnotenie a systematické ex post hodnotenie vybraných regulácií. Hĺbkové ex post hodnotenie vybraných regulácií pôsobiach v podnikateľskom prostredí bude vykonávať Ministerstvo hospodárstva SR v súčinnosti s príslušným orgánom verejnej moci, v ktorého pôsobnosti je hodnotená právna úprava. Ministerstvo hospodárstva SR nepristúpilo k nastaveniu ex post hodnotenia tak, aby sa vykonávalo v prípade všetkých zavádzaných regulácií, ktoré pôsobia v podnikateľskom prostredí; preto v prípade systematického ex post hodnotenia navrhlo vybrané kritériá, dôležité z hľadiska zlepšovania podnikateľského prostredia, ktoré vo forme podmienok určujú regulácie podliehajúce tomuto hodnoteniu. Na vykonanie systematického ex post hodnotenia orgánom verejnej moci, v ktorého pôsobnosti je tento právnych predpis, sa v predkladanom materiáli zavádzajú nové prílohy č 9a a 9b.

V predkladanom materiáli sa zároveň s účinnosťou od 31.12.2022 navrhujú zmeny, súvisiace s budúcim zavedením inštitútu ochrany pred neopodstatneným goldplatingom prostredníctvom tabuľky zhody (návrh úlohy B.4 uznesenia vlády SR) a zavádza sa ex post hodnotenie nelegislatívnych materiálov s vplyvom na podnikateľské prostredie s účinnosťou od 31.3.2023, ktoré bude príslušný orgán verejnej moci vykonávať „pro domo“. Obe uvedené úlohy vyplývajú taktiež z POO.

4. Dotknuté subjekty

Uved'te subjekty, ktorých sa zmeny predkladaného materiálu dotknú priamo aj nepriamo:

Priamo – Ministerstvo hospodárstva SR; orgány verejnej moci, ktoré potenciálne budú vykonávať ex post hodnotenie

Nepriamo – podnikateľské subjekty, ktorých sa bude týkať následné znižovanie regulačnej záťaže

5. Alternatívne riešenia

Aké alternatívne riešenia vedúce k stanovenému cieľu boli identifikované a posudzované pre riešenie definovaného problému?

Nulový variant - uved'te dôsledky, ku ktorým by došlo v prípade nevykonania úprav v predkladanom materiáli a alternatívne riešenia/spôsoby dosiahnutia cieľov uvedených v bode 3.

Nulový variant – zachovanie súčasného stavu, je z dlhodobého hľadiska neudržateľné. V prípade zachovania súčasného stavu by nebol zavedený systém spätného, tzv. ex post hodnotenia účelnosti a potrebnosti regulácií pôsobiach v podnikateľskom prostredí, nevznikol by významný systém identifikovania a odstraňovania zbytočnej regulačnej záťaže

a v neposlednom rade by SR nespĺnilo jeden zo svojich záväzkov voči EÚ vyplývajúcich z POO v rámci komponentu č. 14.

Variant č.1 – zavedenie ex-post hodnotenia vo forme systematického a hĺbkového ex post hodnotenia vybraných regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí ako prvého kroku pre vytvorenie a zavedenie budúceho komplexného ex-post hodnotenia, a to aj v súvislosti s ostatnými vplyvmi.

Výhody: systematickosť, flexibilita, menšia časová náročnosť, sústredenie sa na regulácie a predpisy spĺňajúce vybrané kritériá, ktoré sú dôležité z hľadiska zlepšovania podnikateľského prostredia.

Nevýhody: užší rozsah ex post hodnotenia regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí, predpokladaný nízky počet komplexne zhodnotených právnych predpisov v rámci hĺbkového ex post hodnotenia.

Variant č.2 – vytvorenie komplexného mohutného rámca ex-post hodnotenia, v rámci ktorého by sa ex post hodnotili všetky regulácie, resp. právne predpisy ako celky, pričom hodnotenie by vykonávali orgány verejnej moci, v ktorých pôsobnosti je hodnotená regulácia, a to či už po uplynutí určitého času účinnosti v prostredí, alebo pred každou novelou právneho predpisu.

Výhody – rozsiahle analýzy s komplexným zhodnotením regulácie, dosiahnutie a udržiavanie vyhovujúceho stavu právnych predpisov.

Nevýhody – vysoká časová náročnosť, nedostatočná personálna kapacita na dotknutých orgánoch verejnej moci.

Ministerstvo hospodárstva SR v predložennom návrhu pristúpilo k variantu č. 1.

6. Vykonávacie predpisy

Predpokladá sa prijatie/zmena vykonávacích predpisov?

☐ Áno

☒ Nie

Ak áno, uveďte ktoré oblasti budú nimi upravené, resp. ktorých vykonávacích predpisov sa zmena dotkne:

7. Transpozícia práva EÚ

Uveďte, v ktorých konkrétnych ustanoveniach (paragrafy, články, body, atď.) ide národná právna úprava nad rámec minimálnych požiadaviek EÚ (tzv. goldplating) spolu s odôvodnením opodstatnenosti presahu.

Irelevantné

8. Preskúmanie účelnosti

Uveďte termín, kedy by malo dôjsť k preskúmaniu účinnosti a účelnosti predkladaného materiálu.

Uveďte kritériá, na základe ktorých bude preskúmanie vykonané.

Ministerstvo hospodárstva SR bude každoročne vyhodnocovať ex-post hodnotenie na základe interných štatistík (kritériá: počet posúdených materiálov, počet potrebných zmien právnych predpisov, výška identifikovanej záťaže na odstránenie, štatistika ďalšieho vývoja materiálu a podobne). Tieto štatistiky budú dostupné ako súčasť Správy o uplatňovaní mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov resp. prípadne iných vhodných materiálov predkladaných Ministerstvom hospodárstva SR na rokovanie vlády SR. Informácie budú dostupné aj na webovom sídle Ministerstva hospodárstva SR.

* vyplniť iba v prípade, ak materiál nie je zahrnutý do Plánu práce vlády Slovenskej republiky alebo Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky. ** vyplniť iba v prípade, ak sa záverečné posúdenie vybraných vplyvov uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. jednotnej metodiky.

9. Vybrané vplyvy materiálu				
Vplyvy na rozpočet verejnej správy z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne	
	☐ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne	
Vplyvy na podnikateľské prostredie z toho vplyvy na MSP Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov sa uplatňuje:	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne	
	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne	
	☐ Áno		☐ Nie	
Sociálne vplyvy	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne	
Vplyvy na životné prostredie	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne	
Vplyvy na informatizáciu spoločnosti	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne	
Vplyvy na služby verejnej správy pre občana, z toho vplyvy služieb verejnej správy na občana vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne	
	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne	
Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne	

10. Poznámky
<i>V prípade potreby uveďte doplňujúce informácie k identifikovaným vplyvom a ich analýzam. Informácie v tejto časti slúžia na zhrnutie vplyvov a nie ako náhrada za vypracovanie príslušných analýz vybraných vplyvov.</i> Samotný predkladaný materiál nemá vplyv na podnikateľské prostredie. Výrazné pozitívne vplyvy v tejto oblasti sa očakávajú po implementácii výsledkov ex post hodnotenia. V súvislosti so samotným predkladaným materiálom sa neočakávajú vplyvy na rozpočet verejnej správy. V prípade, že tieto vplyvy nastanú, budú musieť byť zabezpečené v rámci limitov dotknutých subjektov rozpočtu verejnej správy, bez dodatočných požiadaviek na rozpočet.
11. Kontakt na spracovateľa
<i>Uveďte údaje na kontaktnú osobu, ktorú je možné kontaktovať v súvislosti s posúdením vybraných vplyvov.</i> JUDr. Veronika Čábi, odbor zlepšovania podnikateľského prostredia, veronika.cabi@mhsr.sk, 02 4854 5026 Mgr. Katarína Pavlíková, hlavný metodik lepšej regulácie, katarina.pavlikova@mhsr.sk
12. Zdroje
<i>Uveďte zdroje (štatistiky, prieskumy, spoluprácu s odborníkmi a iné), z ktorých ste pri príprave materiálu a vypracovávaní doložky, analýz vplyvov vychádzali. V prípade nedostupnosti potrebných dát pre spracovanie relevantných analýz vybraných vplyvov, uveďte danú skutočnosť.</i>

MH SR: Metodika ex post hodnotenia existujúcich regulácií (2019), dostupné na <https://www.mhsr.sk/podnikatelske-prostredie/lepsia-regulacia/narodny-projekt-zlepsovanie-podnikatelskeho-prostredia-na-slovensku-a-hodnotenie-politik-v-kompetencii-ministerstva-hospodarstva-sr/aktivita-c-3-metodiky-ria-2020/metodika-ex-post-hodnotenia-existujucich-regulacii>

OECD: Regulatory policy outlook 2021, dostupné na: https://www.oecd-ilibrary.org/governance/oecd-regulatory-policy-outlook-2021_38b0fdb1-en (z dňa 28.10.2021)

OECD: Regulatory policy review of the Slovak Republic, 2020, OECD, dostupné na: <https://www.oecd.org/publications/regulatory-policy-in-the-slovak-republic-ce95a880-en.htm> (z dňa 28.10.2021)

Príklady dobrej praxe ex-post hodnotenia Oddělení RIA, Sekce Legislativní rady vlády Úřadu vlády ČR <https://ria.vlada.cz/>

13. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov z PPK č.
(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 8.1 Jednotnej metodiky)

☐ Súhlasné ☐ Súhlasné s návrhom na dopracovanie ☐ Nesúhlasné

Uveďte pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením:

14. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov zo záverečného posúdenia č.
(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. Jednotnej metodiky)

☐ Súhlasné ☐ Súhlasné s návrhom na dopracovanie ☐ Nesúhlasné

Uveďte pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením: